

19/41

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 14 november 2019 door A, hierna te noemen klagster, ingediende klacht tegen B, MSc, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 14 november 2019;
- het verzoek om uitstel voor indiening van het verweerschrift met de bijlagen d.d. 20 december 2019;
- de brief van de secretaris van het College d.d. 16 januari 2020 waarin het verzoek om uitstel werd afgewezen en verweerster werd verzocht het verweerschrift uiterlijk op 3 februari 2020 te ontvangen;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 30 januari 2020;
- het aanvullend klaagschrift met bijlagen d.d. 25 februari 2020;
- het aanvullend verweerschrift met de bijlage d.d. 10 maart 2020;
- de repliek met bijlagen d.d. 11 juni 2020;
- de dupliek met bijlagen d.d. 22 juni 2020;
- de pleitnota zijdens verweerster overgelegd ter zitting.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 4 november 2020, waarbij klagster wegens ziekte afwezig was. Verweerster was wel aanwezig. Klagster werd vertegenwoordigd door mr. C.M.D. de Waele. Verweerster werd bijgestaan door mr. A.C. de Die. Beiden zijn advocaat te Amsterdam.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Verweerster is werkzaam als psycholoog NIP in haar praktijk X te Z.
- b. Klagster (hierna ook moeder) en haar ex-echtgenoot C (hierna ook vader) hebben samen twee zoons: D, geboren in 2007 en E, geboren in 2010.
- c. Klagster en vader hebben beiden nieuwe partners. De zoons verblijven afwisselend bij de ouders.
- d. Op 23 november 2017 heeft de behandelend kinderarts van E een melding gedaan bij Veilig Thuis. E heeft tijdens het aan deze melding ongerelateerde consult spontane uitspraken gedaan over dat hij *“soms een tik krijgt van vader op zijn nek of billen en dat dit soms zo hard is dat hij ervan moet huilen”*. Ook is er blijkens de melding sprake van een jarenlange vechtscheiding met zeer moeizame communicatie tussen de ouders.
- e. Naar aanleiding van de melding bij Veilig Thuis wordt in maart 2018 een veiligheidsplan door Veilig Thuis opgesteld waarin wordt afgesproken om vrijwillige opvoedondersteuning bij vader en zijn nieuwe partner in te zetten. Ook wordt hulp voor beide ouders met betrekking tot de communicatie over de kinderen opgestart en zal er gesproken met en geluisterd moeten

- worden naar de kinderen. Het gezin wordt hiertoe – na daartoe toestemming te hebben gegeven - aangemeld bij het wijkteam, dat optreedt als casusregisseur.
- f. In dit kader spreekt F, kindbehartiger, met de zoons op 22 mei, 24 mei en 4 juni 2018. Zij heeft op 12 juni 2018 een verslag opgesteld van de gevoerde gesprekken en heeft geadviseerd om een vorm van parallel ouderschap in te gaan vullen.
 - g. De kinderen hebben vervolgens begin juli 2018 - naar aanleiding van een ruzie die plaatsvond bij vader thuis - nogmaals gesproken met F.
 - h. Op 9 juli 2018 zijn vader en klaagster door F benaderd voor een terugkoppeling aan ieder van hen apart die zal plaatsvinden op 12 juli 2018 in het bijzijn van de opvoedondersteuner van het wijkteam.
 - i. Op die dag hebben F en de opvoedondersteuner voornoemd aan klaagster en vader laten weten dat zij bij de jongste zoon E signalen hadden gezien die er op kunnen duiden dat hij zich gaat onthechten van vader. F heeft vervolgens aan de ouders voorgesteld verweerster in te schakelen.
 - j. Op 15 juli 2018 heeft verweerster via e-mail een uitnodiging gestuurd aan de ouders met cc aan F waarin zij onder meer schrijft:
 “(...)

U heeft aan F (in cc) aangegeven dat ik u mag benaderen voor ondersteuning aan u beiden bij de geconstateerde onthechtingsproblematiek van uw zoon D ten aanzien van vader.

 (...)”
 - k. F heeft op 15 juli 2018 via de mail aan de ouders en verweerster het volgende laten weten:
 “(...)

Ik heb zojuist nog even doorgegeven aan B dat het om E gaat (...), maar in deze specifiek E signalen vertoont die met A en B zijn besproken rondom het proces van onthechting.

 (...)”
 - l. Op 23 juli 2018 heeft het kennismakingsgesprek tussen klaagster en verweerster plaatsgevonden waarbij eveneens mr. De Waele als juridisch vertrouwenspersoon namens klaagster aanwezig was. Tijdens dit gesprek heeft klaagster een test gemaakt. Daarnaast heeft zij toen een toestemmingsverklaring ondertekend voor intercollegiaal overleg tussen F en verweerster op briefpapier van F, gedateerd 15 juli 2018.
 - m. Verweerster heeft naar aanleiding van dit gesprek, de door klaagster gemaakte test, en haar overleg met F op briefpapier van haar praktijk een “Verslag t.b.v. E” opgesteld waarin – voor zover hier van belang staat vermeld:
 “*Kindonderzoek: Uitspraken kaarten*

Deel 1 Kind-onderzoek

Om te toetsen of met name bij E sprake is van ouderonthechting, is de uitsprakentest met E gedaan. (...)

Deel 1 gekozen uitsprakenkaarten door E

 (...)

Deel 2 Moeder uitslag ouderonderzoek

Deel 2.1: Welke emoties rapporteert moeder op het moment van het onderzoek?

 (...)

Onderzoeksverslag onderbouwing voor ouders

 (...)”
 - n. Op 12 september 2018 heeft een tweede gesprek tussen klaagster en verweerster plaatsgevonden. Hierbij waren geen derden aanwezig. Verweerster heeft bij die gelegenheid het onder 1.m genoemde “Verslag t.b.v. E” aan moeder meegegeven.
 - o. Op 13 september 2018 heeft verweerster aan klaagster een e-mail gestuurd met als bijlage een te ondertekenen overeenkomst tot interventie inclusief de daarbij behorende “*uitgangspunten interventie (herstel) ouderhechting*” hierna ook te noemen het protocol.
 - p. Op 28 september 2018 heeft klaagster een e-mail gestuurd aan verweerster, de opvoedondersteuner en F waarin zij – voor zover hier van belang - vermeldt dat zij tot de

conclusie is gekomen dat het niet in het belang van de kinderen is dat zij bij de hulpverlening blijft aanschuiven. Volgens deze mail van klaagster wordt er nu van haar een akkoord gevraagd op hulpverlening *“die haaks staat op de feiten, bevindingen en aanbevelingen van de melding en opvolgende rapportage. Waar er sprake is van problemen met vader met beide kinderen wordt ineens E als probleemkind bestempeld en uitgelicht. E zou zich nl. zonder gegronde reden onthechten. De meest voor de hand liggende reden voor een eventuele onthechting, nl. de vastgestelde mishandeling en verwaarlozing en daarop volgend een gebrek aan veiligheid wordt door B als oorzaak kennelijk ter zijde geschoven. (...) Het moge duidelijk zijn dat ik dientengevolge bij B's hulpverlening geen enkele rol kan spelen.”*

- q. Op 14 februari 2019 hebben de opvoedondersteuner en een andere hulpverlener van het wijkteam over de ontstane situatie in het gezin een melding gedaan bij Veilig Thuis waarin zij onder andere verweerster hebben genoemd als betrokken hulpverlener. Daarnaast hebben zij in deze melding aangegeven dat klaagster de hulp door verweerster heeft stopgezet en dat klaagster niets meer heeft laten horen waardoor er nu geen vervolghulp voor ouders of kinderen is geregeld. Zonder toestemming van moeder, lijkt interventie door Veilig Thuis noodzakelijk omdat de juiste hulp aan de kinderen niet van de grond komt, aldus ten slotte de tekst van deze melding.
- r. Klaagster heeft verweerster op 26 april 2019 gemaïld over deze melding en gevraagd of zij hiervan op de hoogte was.
- s. Verweerster heeft hierop geantwoord dat zij hierover geen verklaring kan afgeven en heeft daarbij verwezen naar de tekst op de website van het NIP luidende *“waarom een behandelend psycholoog geen verklaring afgeeft.”*
- t. Partijen hebben over deze weigering vervolgens heen en weer gemaïld waarbij verweerster een toelichtend gesprek heeft aangeboden aan klaagster. Klaagster is hierop niet ingegaan.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk en kort samengevat weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Zij presenteert zich alsof zij de kwalificaties van een geregistreerd NIP-psycholoog bezit;
2. Zij stelt rapportage op over klaagsters zontje genaamd “Verslag t.b.v. E” zonder hem te hebben gezien. Hierdoor worden lezers misleid omdat het er uit ziet alsof verweerster E heeft onderzocht en alsof klaagster hiervoor toestemming had gegeven;
3. Zij heeft de door klaagster getekende toestemmingsverklaring geantedateerd van 23 naar 15 juli 2018 en heeft deze verklaring op oneigenlijke wijze gebruikt;
4. Vanaf juli 2018 tot heden heeft verweerster zich voorgedaan als behandelend psycholoog van de kinderen terwijl klaagster haar inmenging had geweigerd;
5. Verweerster heeft op grond van door F aangereikte vermoedens vastgesteld dat klaagsters zontje lijdt aan parental alienation syndroom (PAS) terwijl die stoornis niet is erkend en niet is opgenomen in de DSM;
6. Zij is een vast samenwerkingsverband aangegaan met F voornoemd die onvoldoende gekwalificeerd is;
7. Verweerster heeft op 14 februari 2019 meegewerkt aan een onjuiste melding bij Veilig Thuis en heeft niet willen verklaren dat zij hierbij niet betrokken was.

Klaagster stelt hiertoe dat verweerster een cruciale rol heeft gespeeld in haar zaak terwijl zij haar absoluut niet betrokken wil hebben. Hierdoor heeft verweerster, als zogenaamde autoriteit op het gebied, gedurende twee jaar gezorgd voor inbreuken op de persoonlijke levenssfeer van klaagster op grond van verdachtmakingen van verweerster dat klaagster haar kinderen zou aanzetten hun vader te verstoten. Daarnaast wil klaagster als moeder dat de onwaarheden die door verweerster over de persoonlijkheid en het gedrag van haar kind in dossiers worden genoemd van die dossiers afgaan.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft primair aangevoerd dat klaagster niet ontvankelijk dient te worden verklaard in de klacht. Klaagster heeft geen persoonlijk belang bij de klacht omdat de klacht slechts gaat over het handelen van derden.

Verweerster heeft voor het overige de klacht inhoudelijk gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

Wat betreft de ontvankelijkheid

V.1. Artikel 2.1.3 van het Reglement voor het Toezicht (hierna RvT) luidt als volgt:

“1. Het College van Toezicht neemt geen klacht in behandeling als de klager daarbij geen belang heeft, tenzij naar het oordeel van het College behandeling van de klacht in het belang is van de psychologie of de psychologiebeoefening.

2. Klager wordt geacht belang te hebben wanneer hij voldoet aan de begripsomschrijving van de betrokkene zoals vastgelegd in de Beroepscode voor Psychologen.”

V.2. Het begrip betrokkene is in artikel 1.2 van de Beroepscode als volgt omschreven:

“Elke persoon die direct of indirect is betrokken bij het beroepsmatig handelen van de psycholoog of die daardoor in zijn belangen wordt geraakt; zoals de cliënt, de partner en naaste verwanten van de cliënt, de opdrachtgever, collega, student, proefpersoon, et cetera.”

V.3. Anders dan verweerster heeft aangevoerd is het College van oordeel dat klaagster ontvankelijk is in de klacht. Klaagster heeft voldoende belang bij de klacht in de zin van artikel 2.1.3 RvT omdat zij betrokkene is in de zin van artikel 1.2 van de Beroepscode. Klaagster is immers de moeder van de (in aanvang) voor hulpverlening bij verweerster aangemelde zoons. Verweerster heeft in dit kader bovendien twee gesprekken met klaagster gevoerd op 23 juli en 12 september 2018. Klaagster is daarmee een betrokkene bij het beroepsmatig handelen van verweerster.

Inhoudelijk

V.4. Verweerster is lid van het NIP en staat ingeschreven in het register psycholoog NIP.

Verweerster is dus gerechtigd het dienstmerk psycholoog NIP te voeren. Uit de stukken zoals geciteerd onder 1.a en het aangevoerde ter zitting is niet gebleken dat verweerster dit op misleidende of onjuiste wijze in strijd met enig artikel in de Beroepscode doet.

Klachtonderdeel 1 is dus niet gegrond.

V.5. Blijkens artikel 1.16 van de Beroepscode is de definitie van rapportage als volgt:

“Alle tot één of meer personen herleidbare bevindingen, beoordelingen of adviezen, die mondeling of schriftelijk worden uitgebracht.”

Het “Verslag t.b.v. E”, zoals dat is geciteerd onder 1.m, is naar het oordeel van het College te kwalificeren als rapportage. Het is immers een verslag waarin door verweerster tot E en moeder herleidbare bevindingen van haar en van F zijn opgenomen dat schriftelijk aan moeder is uitgebracht. Verweerster heeft hierover desgevraagd ter zitting verklaard dat sprake is van een gespreksverslag dat zij alleen aan moeder heeft verstrekt. Eveneens na het gesprek met vader heeft verweerster een dergelijk verslag voor hem alleen opgesteld en aan hem overhandigd. Ook heeft zij aangevoerd dat zij met beide ouders heeft besproken dat het een verslag is “in hun situatie” maar dat zij de ouders niet heeft verboden dit verslag aan derden te geven.

Het College is van oordeel dat onder deze omstandigheden - anders dan klaagster stelt - niet is gebleken dat verweerster het verslag aan lezers zoals F en de opvoedondersteuner heeft uitgebracht.

Evenmin is gebleken dat lezers zich op grond van het verslag een verkeerde voorstelling van zaken hebben gemaakt, namelijk dat verweerster als psycholoog bij het gezin was betrokken. Klachtonderdeel 2 is dus – bij gebrek aan feitelijke grondslag - ongegrond.

V.6. Verweerster had er overigens wél goed aangedaan in de rapportage zelf schriftelijk te vermelden dat deze van vertrouwelijke aard is, mede is opgesteld aan de hand van bevindingen van F, alleen is bedoeld als gespreksverslag en uitsluitend bestemd is voor de ouder in kwestie aan wie het verslag werd verstrekt (artikel 28 van de Beroepscode). Dat verweerster dit aan klaagster in het gesprek op 12 september 2018 mondeling heeft duidelijk gemaakt is niet voldoende. Rapportage gaat immers al snel zodra het is uitgebracht (al is dat maar aan één persoon), en los van een daarbij door de opsteller daarvan gegeven mondelinge toelichting, een eigen leven leiden. Psychologen dienen dan ook maatregelen te treffen om te voorkómen dat rapportage wordt gebruikt voor een ander doel dan waarvoor deze is opgesteld. Nu als zodanig hierover door klaagster niet is geklaagd, levert dit geen gegrond klachtonderdeel op.

V.7. Niet vast is komen te staan dat verweerster de toestemmingsverklaring voor intercollegiaal overleg tussen haar en F heeft geantedateerd (klachtonderdeel 3).

Klaagster heeft gesteld dat dit het geval is geweest, terwijl verweerster heeft aangevoerd dat deze verklaring is opgesteld door F op briefpapier van F en dat zij bij de tekst van die verklaring niet betrokken is geweest.

Nu verweerster gemotiveerd de stelling van klaagster heeft weersproken dat van antedatering door haar sprake is geweest, kan het College dit feit niet vaststellen. Dit is niet omdat aan het woord van klaagster minder gewicht wordt toegekend dan aan dat van verweerster maar op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging van de aangeklaagde tuchtrechtelijk verwijtbaar is, eerst moet worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden.

Klachtonderdeel 3 is daarom bij gebrek aan feitelijke grondslag ongegrond.

V.8. Evenmin staat vast dat verweerster zich sinds juli 2018 heeft voorgedaan als de behandelend psycholoog van de kinderen van klaagster zoals klaagster stelt in klachtonderdeel 4. Verweerster heeft op dit punt aangevoerd dat zij in de zomer van 2018 twee gesprekken met klaagster heeft gevoerd en vervolgens niet meer bij het gezin betrokken was. Klaagster heeft in haar mailbericht van 28 september 2018 immers duidelijk te kennen gegeven dat zij bij hulpverlening van verweerster geen rol kon spelen en heeft evenmin de door verweerster aan haar gestuurde overeenkomst tot interventie getekend. Verweerster heeft na 28 september 2018 dan ook niet meer beroepsmatig gehandeld ten opzichte van (de kinderen van) klaagster. Klachtonderdeel 4 is daarmee – eveneens bij gebrek aan feitelijke grondslag - ongegrond.

V.9. Klachtonderdeel 5 is evenmin gegrond omdat de stelling van klaagster dat verweerster zou hebben vastgesteld dat het zootje van klaagster leidt aan het verschijnsel Parental Alienation Syndrom (PAS) niet vast is komen te staan. Verweerster heeft het in haar brief van 15 juli slechts over de (kennelijk door F) “*geconstateerde onthechtingsproblematiek*”. Uit deze enkele zin blijkt – anders dan klaagster aanvoert - niet dat verweerster psychodiagnostiek heeft verricht. Daarnaast heeft verweerster aangevoerd dat zij ook niet in staat was tot enige diagnostiek nu zij de kinderen zelf niet heeft gezien. Al met al is dit klachtonderdeel dus – eveneens bij gebrek aan feitelijke grondslag - ongegrond.

V.10. Wat betreft klachtonderdeel 6, dat betrekking heeft op het samenwerkingsverband tussen verweerster en F en de kwaliteit van het werk van laatstgenoemde, is aan het College ambtshalve duidelijk geworden dat verweerster en F vaker naar elkaar verwijzen in complexe echtscheidingszaken. Daarmee is echter onvoldoende gebleken dat verweerster en F deel uitmaken van hetzelfde team in de zin van artikel 31 van de Beroepscode. Ook is F geen medewerkster van

verweerster. Verweerster en F voeren ieder een eigen praktijk. Dit betekent dat artikel 32 van de Beroepscode evenmin van toepassing is.

De kwaliteit van het beroepsmatig handelen van F kan hier dan ook verder buiten beschouwing blijven voor zover dat al in een tuchtprocedure tegen verweerster aan de orde kan zijn.

Klachtonderdeel 6 is hiermee niet gegrond.

V.11. Ten slotte is niet gebleken dat verweerster heeft meegewerkt aan de op 14 februari 2019 gedane - volgens klaagster onjuiste - melding bij Veilig Thuis (klachtonderdeel 7). Klaagster stelt dat dit het geval is geweest omdat verweerster in de aanmelding als betrokken hulpverlener (naast bijvoorbeeld de huisarts) is genoemd. Verweerster heeft dit met zoveel woorden ontkend. Verweerster heeft aangevoerd dat het feit dat zij wordt genoemd nog niet betekent dat zij heeft meegewerkt aan de melding.

Klachtonderdeel 7 is hiermee – bij gebrek aan feitelijke grondslag – ongegrond.

V.12. Ten slotte is het College van oordeel dat verweerster op goede gronden niet op het verzoek van klaagster van april 2019 is ingegaan (zoals genoemd onder 1.r) om te verklaren dat zij niet bij de - volgens klaagster onjuiste - melding bij Veilig Thuis was betrokken. Verweerster heeft hierover ter zitting immers terecht verklaard dat zij haar positie als professional zuiver wilde houden en niet bij juridische procedures betreffende de kinderen betrokken wilde raken.

Verweerster heeft aan klaagster dus teruggemailed dat zij hierover als psycholoog geen verklaring kan afgeven. Zij heeft hierbij verwezen naar een document dat op de website van het NIP te vinden is en dat handelt over het niet afgeven van verklaringen door behandelend psychologen waarmee een juridisch belang is gemoeid. Strikt genomen is de verwijzing naar dit document door verweerster niet geheel juist omdat verweerster geen behandelend psycholoog van de kinderen van klaagster was, maar dit is naar het oordeel van het College niet zodanig ernstig dat dit een tuchtrechtelijk verwijt oplevert.

Het College komt tot de slotsom dat de klacht in al zijn onderdelen ongegrond is.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht ongegrond.

Aldus gewezen op 4 november 2020

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
 mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
 mr. drs. M.J. Ariëns,
 prof. dr. P.T. Cohen-Kettenis,
 dr. J.P.C. Jaspers,
 leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. C.M. Berkhout